

Saopštenje za medije br. 17/210
ZA OBJAVLJIVANJE ODMAH
7. jun 2017.

Međunarodni monetarni fond
Washington, D.C. 20431 USA

Tim MMF-a je završio posjetu Crnoj Gori

Saopštenje za medije na kraju misije uključuje izjave timova zaposlenih MMF-a kojima se saopštavaju preliminarni nalazi nakon posjete zemlji. Gledišta iskazana u ovoj izjavi su gledišta zaposlenih MMF-a koja ne moraju da predstavljaju gledišta Izvršnog odbora MMF-a. Nakon ove misije uslijediće diskusija pred Odborom.

Misija Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) koju je predvodio Martin Petri je posjetila Podgoricu tokom perioda 31. maj – 7. jun 2017. kako bi nastavili sa razgovorima sa nadležnim organima o strategiji fiskalne konsolidacije, koji su započeti tokom prethodne misije u vezi sa članom IV (vidjeti [Završnu izjavu od 28. februara 2017](#)). Nakon završetka posjete gospodin Petri je dao sljedeću izjavu:

„Ekonomski izgledi za 2017. djeluju povoljni, uz rast za koji se očekuje da će biti oko 3 procenta i uz nisku inflaciju. Čini se da je kreditni rast snažana. Deficit tekućeg računa je projektovan na oko 20 procenata BDP-a, uglavnom zbog uvoza za investicione aktivnosti. Očekuje se da će postojan rast izvoza, naročito u turizmu i energetici, suziti deficit u budućnost.

„Nacrt Strategije fiskalnog prilagođavanja nadležnih organa koji je objavljena ove sedmice je u skadu sa našim preporukama. Ukoliko se usvoji i sprovede od strane Vlade ona bi postavila državne finansije na snažnim osnovama ka postizanju fiskalne održivosti. Najavljeno fiskalno prilagođavanje, zajedno sa mjerama koje su već sadržane u Budžetu za 2017., je neophodno kako bi se suočili sa izazovima koji se odnose na dug i riješile buduće potrebe za finansiranjem na održiv način.

„Politike opisane u nacrtu Strategije bi omogućile nadležnim organima da postignu primarni suficit od oko 4½ procenta BDP-a do 2020., što predstavlja suštinsko poboljšanje u odnosu na projektovani primarni deficit od 4 procenta BDP-a u 2017. Strategija sadrži mjere neto fiskalnog prilagođavanja koje iznose 2½ procenta BDP-a, pored predviđenog očekivanog smanjenja kapitalne potrošnje kako se sadašnja faza projekta autoputa bude završila.

„Projektovno fiskalno prilagođavanje, ukoliko se implementira, bi postavilo javni dug na održivu putanju: nakon što dug zajedno sa garancijam dostigne vrhunac od 81 procenat

BDP-a u 2019. (odnosno 72 procenta BDP-a po definiciji duga nadležnih organa bez garancija), projektovano je da će koeficijent duga opasti na 67 procenata BDP-a uključujući i garancije do 2020. (odnosno na 59 procenata po definiciji dugu nadležnih organa).

„Predviđene mjere prilagođavanja su dobrog kvaliteta i uključuju politike za zaštitu najosjetljivijih. Povećanje standardne stope PDV-a je širokog opsega i isključuje životne namirnice koje se oporezuju nižom stopom PDV-a, koja neće biti promijenjena. Akcize na cigarete, alkohol, zaslađena pića i ugalj, odnosno robe sa negativnim eksternalijama, se povećavaju kako bi njihove cijene bile bliže njihovom stvarnom ekonomskom trošku. Misija ohrabruje nadležne organe da dodatno povećaju akcizu na ugalj kako bi se smanjili značajni troškovi lokalnog zagađenja i troškovi koji se odnose na globalno zagrijavanje tokom vremena. Generalno, očekuje se da ove mjere imaju skroman uticaj na ekonomski rast.

„Skupa i loše usmjerena naknada za majke se transformiše kroz povećanje socijalne pomoći i dječjeg dodatka, od čega će koristiti imati oni koji su u stvarnom stanju potrebe. Prvobitna naknada je bila fiskalno nepriuštiva i proglašena je neustavnom. Redizajniranje će biti u skladu sa snažnijim učešćem žena u radnoj snazi i boljom dječjom zaštitom.

„Predložene mjere fiskalnog prilagođavanja bi trebalo da prate reforme postepenog smanjenja rashoda za zarade i penzije, koji su relativno visoki ako se uporede sa međunarodnim nivoom. Nadležni organi već preduzimaju neke korake da ograniče troškove zarada kroz smanjenje zarada višim zvaničnicima i kroz smanjenje radne snage u javnom sektoru. Ne planiraju da smanje postojeće penzije već da ograniče skupe opcije prijevremnog penzionisanja. Takođe postoji potreba za poboljšanjem finansija lokalnih uprava, njihovim pružanjem usluga i za fiskalnom odgovornošću.

„Nadležni organi razumiju da strategija fiskalnog prilagođavanja može da utiče na finansijski sektor i pažljivo prate dešavanja u ovom sektor. Nekvalitetni krediti u bankarskom sektoru su nastavili da se smanjuju i došlo je do poboljšanja koeficijenata adekvatnosti kapitala. Depoziti imaju postojan rast, a kamatne stope su opale. Određena konsolidacija bankarskog sektora bi mogla da bude od koristi za pružanje kredita i finansijsku stabilnost.

„Na osnovu ove misije zaposleni MMF-a će ažurirati ocjene koje su započete tokom misije u vezi sa članom IV i prezentirati ih Izvršnom odboru na razmatranje.

„Misija bi htjela da se zahvali nadležnim organima na plodnim razgovorima i njihovom srdačnom gostoprimstvu. Misija želi nadležnim organima sreću sa teškim ali neophodnim naporima koji se odnose na fiskalno prilagođavanje.“